

SØNDAG D. 19. DECEMBER 2010

Prædiken af Søren P. Grarup

Gammeltestamentlig læsning: Esajas' Bog kap. 40 v. 1-8.

Prædikentekst: Johannesevangeliet kap. 1 v. 19-34.

I adventstidens tekster møder vi Johannes Døberen flere gange. Han er på mange måder en spændende person.

Begivenhederne omkring hans fødsel er ret spektakulære.

Hos Mattæus og Markus præsenteres han som en ekstrem asket og ørkeneremit.

Han var skarp og kompromisløs i sin revselse af hør og lav, når han prædikede og kaldte til omvendelse. Det blev han sat i fængsel for.

Han er svær at placere. Teologer kan få megen tid til at gå med at diskutere, om Johannes Døberen er en gammeltestamentlig profet, eller om han hører hjemme i Den nye Pagt i selskab med Jesus – selv om han jo vistnok var Jesu fætter. Som regel munder diskussionen ud i, at Johannes lander lige midt imellem – en overgangsfigur – noget helt for sig selv.

Der er nok at tage fat på og granske i og bore i, når vi har med Johannes Døberen at gøre. Men det, der har gjort ham værd at huske, er ikke noget som helst af det, jeg har nævnt her. Og det ville han selv være enig med mig i. Efter hans eget udsagn er hans egen person ganske uinteressant. Det, der er vigtigt, og det han skal huskes for, er den person, som han ivrigt og ydmygt pegede hen på: Guds Søn, Jesus Kristus.

Og dog kan vi lære af Johannes i den måde, hvorpå han pegede hen på Jesus, for også den siger noget om, hvem Jesus er – og hvem Johannes er, og måske om hvem vi er.

Det er de to vigtige temaer i teksten her: Johannes' præsentation af Jesus, og måden, han præsenterer ham på.

Lad os begynde med det sidste: Johannes måde, at træde frem med vidnesbyrdet:

Mange mennesker – rigtig mange – kom dagligt ud til Johannes for at høre, hvad han havde at sige, og for at omvende sig og blive døbt som en forberedelse til at modtage den Messias, hvis snarlige komme mange havde en stærk forventning om.

Der var virkelig fokus på ham – også positivt fokus. Nok var han en underlig én at se på, men folket regnede ham for noget – en profet.

End ikke den magtfulde teologiske og religiøse elite kunne komme uden om ham. De må undersøge, hvad der foregår, og hvem Johannes i grunden er – og måske vigtigere for dem: at der ikke foregår noget, der kan anfægte deres magt.

Hvad ville vi føle og tænke om os selv, hvis vi oplevede sådan et fokus på os selv?

Men hvad siger Johannes om sig selv? ”Jeg er ikke noget af det, i går og forestiller jer. Jeg er ’en, der råber i ørkenen: Jævn Herrens vej!’ (eller som den gamle Bibeloversættelse sagde: ’... en *røst* af en, der råber i ørkenen: Ban Herrens vej!’) Jeg døber med vand; midt iblandt jer står en, som I ikke kender, han, som kommer efter mig, og hans skorem er jeg ikke værdig til at løse.”

Nok var Johannes asket og ørkeneremit, men han var langt fra en inkarnation af den krybende beskedenhed. Han kunne bruge store ord og tale både ypperstepræster og konger midt imod – men når han talte om ”ham, der kommer efter mig”, så var han selv blot en stemme i ørkenen. Og han vidste, at han ikke var værdig til at løse hans skorem.

I grunden fortæller det mere om ham, som Johannes pegede hen på, end det fortæller om Johannes.

For bedre end mange store ord, forkynder denne ydmyghed, at den, der kommer, er hellig – Den Hellige.

Her på tærsklen til vor julefejring, hvor vi let bliver optaget af hyggen og traditionerne og varmen – og alt det, der jo i grunden er ganske godt – men vi kan blive så optaget af det eller så selvoptaget i det, at det lille barn i krybben i Betlehem blot bliver en rekvisit til julehygge – her

bliver vi mindet om, at den, der træder ind i vor verden er Den Hellige.

»Hellig, hellig, hellig er Hæskarers Herre,
 hele jorden er fuld af hans herlighed!«
 Det er ham, der kommer – det er ham, Johannes vidner om.

I det vidnesbyrd om Jesus, som Johannes giver os her på 4. søndag i advent, dér ridser han faktisk hele kirkeåret op – hele evangeliet:

Han kalder Jesus for ”den, der kommer ...” - det er jo julens budskab.

Han siger: ” Se, dér er Guds lam, som bærer verdens synd.” – Det er påskens historie om Jesus på korset.

Og han kalder ham for den, ”der døber med Helligånden” – det er pinsens store under, da disciplene blev både fyldt og omfavnet af Helligånden til nyt liv – Kristus-liv i verden.

Det er den historie, vi igen tager hul på, når vi om en lille uges tid fejrer jul.

En historie, vi igen tager hul på - ikke som en film, vi kan se om og om igen, fordi vi bare synes, der er *så* god – men en historie, vi ikke bliver færdige med, fordi den på én gang favner og rummer og fylder hele vort liv – hele vort liv hvert øjeblik, hvert sekund – og hele vort liv fra vugge til grav og videre i evigheden.

Det er historien om Gud, himlens og jordens Skaber – universets konge – Den Hellige, der i dyb længsel efter fællesskab med sin syndefaldne, vrangvendte, livsforfjeldende skabning tager det umulige spring og bliver en af os.

Og i vor verden, hvor kærlighed og ret og sandhed ustandselig bliver overrumplet og nedtrampet og knust af magtbegær, grådighed, egoisme, så nød og sult, undertrykkelse og vold bliver dagens uorden, her tager han plads blandt de udstødte – vælger de små frem for de magtfulde – vælger den uretfærdige lidelses vej til døden på et torturinstrument.

Han opstår fra døden, bliver ophøjet til den guddommelige herlighed, hvor han egentlig hører hjemme. Men han glemmer ikke den skabning, som i den grad eftertrykkeligt afviste ham igen. Han kommer til os igen i Helligånden pinsedag. Hans disciplene døbes med Helligånd – ja, de drukner i denne dåb, og opstår som nye mennesker, som med frimodighed kan vidne om Guds grænseløse kærlighed i Jesus Kristus. Og langsomt begynder de at finde ud af, hvad det er, han har gjort ved deres liv: De var fiskere, toldere og andet småfolk – men han har gjort dem til kongebørn – den hellige Guds børn – hellige.

Og som himlens kongebørn, må de færdes i denne verden, som kongen selv færdedes her: Med ydmyghedens ranke ryg, med den milde kærligheds uovervindelige magt, med sandhedens enfoldige visdom - - for at bevare Guds hemmelighed ved netop at åbne den hemmelighed på vidgab for ethvert menneske.

Og sådan blev det vores historie, historien om Jesus, som den på én gang favner og rummer og fylder hele vort liv – nej, det er jo ikke historien, men Jesus selv, som ved Helligånden favner, rummer, fylder vort liv. Han, den Hellige, gør os til kongebørn – hellige. Og sådan må vi bære hemmeligheden med os i verden i dag – Guds hemmelighed, som kun er en hemmelighed, fordi vi mennesker aldrig vil kunne fatte den til bunds: *At du er elsket af Gud med en evig og grænseløs kærlighed!*

Derfor tager vi hul på historien igen – for at trænge dybere ned og længere ind i den – for at gribe stadig mere af dens rigdom og sandhed – for til stadighed at opfyldes af dens virkelighed og bære den med os i den verden, der lider og længes – historien om den, der kommer – om Guds lam, der bærer verdens synd – om ham, der døber med Helligånd.

Amen.